

JEG FORTSÆTTER TIL JEG SKAL PÅ PENSION

De høretekniske hjælpemidler holder praktiserende læge i fuld gang på arbejde trods høreapparat på det ene øre og CI på det andet.

AF BENNY LAURIDSEN FOTOS LARS AARØ

62-årige Julie Damgaard Nielsen er praktiserende læge i Skanderborg og siger det gerne lige ud:

– Uden mit CI, mit høreapparat og mine høretekniske hjælpemidler vil jeg ikke kunne passe mit arbejde som læge. Jeg vil ikke kunne høre mine patienter, eller være i stand til at efteruddanne mig, eller have møder med mine to kolleger her i konsultationen. Ikke engang på deltid vil jeg

været i stand til at klare mig uden hjælpemidler.

Da hun har hjemadresse i Højbjerg, en forstad til Aarhus, er det Jobcenteret i Aarhus Kommune, der har bevilget hende de hjælpemidler, der er med til at holde hende på arbejdsmarkedet.

I praksis har hun dog været i kontakt med en specialkonsulent på høreområdet, som har hjulpet med

ansøgninger og fungeret som medlem til Jobcenteret.

– Jobcenteret må have ment, det var værd at bruge bevillinger til høretekniske hjælpemidler på mig i en årrække for at holde mig i arbejde. Det er fantastisk og helt fint, for jeg nyder arbejdet og kontakten med patienterne, siger Julie Damgaard Nielsen, der bruger høreapparat på det ene øre og cochlear implantat (CI) på det venstre øre.

FIK TIDLIGT HØREAPPARATER

Hun har altid haft et perceptivt høretab, der kan skyldes en defekt i sansecellerne i det indre øre eller i ørets nervesystem, men høretabet blev først påtrængende, da hun startede på medicinstudiet på Aarhus Universitet, hvor hun oplevede, professorerne mumlede lovlig meget.

– Jeg måtte jo konstatere, at det ikke var professorerne, der var nogle gamle, mumlende nisser, men mit høretab, der gjorde, de lød sådan. Indtil jeg fik høreapparater. For et lille års tid siden fik jeg CI på det venstre øre. Jeg er og var meget god til mundaflæsning, men coronaen og kravet om mundbind betød, at jeg udelukkende måtte bruge min hørelse. Det tvang mig til at konstatere, at der måtte gøres noget, og det blev en CI-operation, forklarer hun, der blev opmærksom på mulige hjælpemidler til høreapparaterne for omkring femten år siden.

EN DIMS

– Det var en kollega med en dims med en antenne på, som han lagde på bordet imellem os til møder. Så kunne han høre det hele. Sådan en fik jeg så også. Senere fik jeg et headset til at bruge sammen med telefonen.

– I dag har jeg en mobil mikrofon, jeg kan bruge både ved patientsamtaler, møder og foredrag, fortæller Julie Damgaard Nielsen.

Mikrofonens radiosignaler bliver fanget ind af en lille signalmodtager, en fm-sko, som klipses på hendes høreapparat og CI. Ved konsultationens IP-telefoni streames lyden til et godt headset, der bruges uden på hendes høreapparater og CI.

Derudover har hun også i mange år brugt et specialstetoskop.

– Jeg kan godt høre baslyde, så jeg kunne godt stetoskopere almindeligt, men så skulle jeg hele tiden have høreapparaterne på og af. I stedet har jeg i mange år haft et stetoskop koblet til et godt headset, som jeg også bruger uden på mine apparater.

– Hvis noget af udstyret f.eks. skal repareres, og jeg mangler et af mit høretekniske hjælpemidler, kan jeg virkelig mærke, hvor meget ekstra energi, jeg skal bruge på bare at høre. Men med fungerende hjælpemidler, får jeg meget mere ud af mit liv, siger sygeplejerske Anja Mailund Mikkelsen, der på billedet er i gang med en telefonsamtale. Telefonen ligger på bordet, mens hun via phone-clip'en om halsen får streamet lyden direkte ind i høreapparaterne.

Når jeg bruger hjælpemidler, glemmer jeg mit høretab

Sygeplejerske er lykkelig for de høretekniske hjælpemidler. – Uden ville jeg for længst være blevet førtidspensioneret, siger hun.

– Jeg bruger mine hjælpemidler, og så går alting meget bedre. Faktisk så godt, at jeg ofte ikke tænker på, at jeg har høreproblemer. Uden hjælpemidler koster det at høre så megen energi, at jeg nok ville have været førtidspensioneret for længst.

Sådan siger 55-årige Anja Mailund Mikkelsen, der arbejder på Gødstrup Sygehus. Hun er på trettende år i et

18 timers fleksjob, som hun fortsatte på det nye supersygehus efter at have været på Holstebro Sygehus i mange år. På Gødstrup er hun på lungeafdelingen, hvor hun har med patienter med svære åndedrætsproblemer og et BMI over 35 at gøre.

Hun bruger høreapparat på det venstre øre, og fik for tre år siden opereret et cochlear implantat (CI) på

det andet øre, som er det, hun længst har haft problemer med, da hun kort efter uddannelsen til sygeplejerske blev ramt af Morbus Meniere.

– Jeg er uddannet narkosesygeplejerske, men det kunne jeg jo ikke være længere, da jeg hørte så dårligt og fik uvarslede svimmelhedsanfald. Når man får et anfald, kan man intet. Man kaster op, er svimmel og har det virkelig dårligt, forklarer Anja Mailund Mikkelsen, der altså valgte at arbejde videre som almindelig sygeplejerske.

SVÆR JOBSITUATION

– Men det gik ikke godt for mig ved personalemøder, undervisning og powerpoint-situationer. Generelt var der for megen larm, og når jeg mund-aflæser, kan jeg jo ikke følge med på en skærm imens. Dengang kontaktede jeg Center for Kommunikation i Herning. De sendte en mand med en kuffert fuld af hjælpemidler. Jeg lånte en phone-clip, der via bluetooth fanger telefonen, og sender samtalerne direkte til mine høreapparater, og to mikrofoner, der også bragte lyden direkte ind i høreapparaterne. Den ene kan sidde i blusen på en foredragsholder, og den anden ligge på bordet, så man får diskussionen omkring bordet med. Dem kan jeg via en fjernbetjening styre, så jeg selv kan indstille, hvem jeg vil høre. Det var "fuldstændig vildt, så godt det virkede". Jeg kunne jo pludselig høre alt til møderne og i undervisningen, fortæller hun, der selvfølgelig har fået justeret hjælpemidlerne, da hun gik fra høreapparater på begge ører til at have en kombination af høreapparat og CI. Lige som hun også måtte justere lidt i forbindelse med, hun flyttede arbejdsplads til Gødstrup Sygehus.

Ingen skal stå alene

HJÆLP TIL AT BLIVE I JOB

Hun er f.eks. gået fra at have en fastnettelefon på sit kontor, til at kunne koble sig op på de mobile dect-telefoner på Gødstrup Sygehus. Den nødvendige phoneclip er også skiftet ud, så den samtidig streamer lyden til både høreapparat og CI.

Anja Mailund Mikkelsen er glad for, at Center for Kommunikation i Herning sammen med hendes hjemkommune, Holstebro Kommune og Jobcenteret, har hjulpet hende til at blive på arbejdsmarkedet. Hun siger:

– Dengang for små 13 år siden, fik jeg bevilget udstyr for omkring 50.000 kr. Det hjalp mig til at blive i arbejde. Uden de hjælpemidler havde jeg ikke kunnet gøre det, og havde nok været førtidspensioneret i stedet for.

Høreforeningens projekt med hjælp til erhvervsaktive med høreproblemer er i gang med at udvikle en værktøjskasse til virksomheder, så de kan forbedre arbejdsmiljøet for ansatte med høretab. Høreforeningen er ved at rekruttere virksomheder til de første udviklingsforløb, hvor værktøjerne skal prøves af.

Hvis du er erhvervsaktiv med høreproblemer og arbejder i en virksomhed med op til 250 ansatte, så kan du kontakte vores projektleder Tue Hylby Lindqvist på telefon 61268808 eller mail thl@hoereforeningen.dk og høre nærmere om mulighederne for, at din virksomhed deltager i "Ingen skal stå alene".

Nogle af de erhvervsaktive, der har deltaget i vores stormøder i efteråret deltager pt. i et testforløb for peer-to-peer ordningen i projektet. Her tester vi metoden og processen i en mindre kreds, som skal evalueres.

Men du kan som erhvervsaktiv også komme med i netværket, hvor du kan møde andre i samme situation og hente viden og support til at klare dig i det arbejdsliv, som for mange med høretab kan være ganske udfordrende og energikrævende.

Forude venter også en informationskampagne om, hvordan man klarer sig bedst muligt med høreproblemer på jobbet. Mere om den senere.

Du kan læse mere om peer-to-peer ordningen og tilmelde dig netværket via denne kode:

PROFESSIONEL HJÆLP TIL LØSNINGERNE

Når du er blevet indstillet til hjælp til høretekniske hjælpemidler i dit arbejdsliv, får du professionel hjælp til at finde de rette.

– Vi er tekniske rådgivere på vegne af de kommuner, vi arbejder sammen med, bl.a. Aarhus og Holstebro. Vi leverer tekniske løsninger til f.eks. Julie Damgaard Nielsen, der bor i Aarhus. Der har hun hjemadresse, så der skal hjælpen bevilges ud fra, også selv om hun har arbejdssted i Skanderborg, forklarer Jacob Dam Andersen, høreteknisk seniorkonsulent hos virksomheden Tonax.

– Typisk starter vi med at lave en oversigt over en normal arbejdsdag, så vi kan afdække behovene for hjælp. Så kan vi bruge vores viden og erfaringer til at vurdere mulige løsninger, både omkring høretekniske hjælpemidler i forhold til behov og individuelle høreproblemer, men også om mulige akustiske tilretninger,

som virksomheden selv kan lave. Det er noget, der kan være yderst relevant i forhold til f.eks. brug af bordmikrofoner i mødelokaler og arbejdsrum. Vi afprøver forskellige tekniske løsninger med borgeren, og det sker, de ændrer ønsker, når de får nogle erfaringer, og så følger vi op og justerer efter bedste evne, forklarer han og fortsætter:

– Vi skal selvfølgelig kunne forklare Jobcenteret, hvorfor vi vælger de løsninger, vi anbefaler. Generelt er der meget stor forståelse hos jobcentrene i forhold til, at høreteknik kan være med til at fastholde folk med høreproblemer på arbejdsmarkedet.

– Den rivende udvikling i høreapparater og CI sker også inden for høretekniske hjælpemidler, så hvor der før var tale om nogle ret statiske løsninger, såsom teleslynge og fm-anlæg, der blev brugt nærmest overalt, har vi helt andre muligheder

i dag. Nu ser vi på behov og muligheder hos den, vi skal hjælpe, og finder så de produkter, der kan bruges til den bedste løsning til brugeren. I dag arbejder vi med mere dynamiske løsninger, der strækker sig fra f.eks. trådløs teknik til specialudstyr som et stetoskop med forstærker og store kopper til ørene, forklarer Jacob Dam Andersen, der har arbejdet på området siden 2002.

– Nogle sager kan klares på 14 dage. Andre kan godt trække strække sig over længere tid. De mere komplicerede sager kan kræve afprøvning af flere forskellige hjælpemidler, før vi finder en løsning, forklarer seniorkonsulenten og gør til sidst opmærksom på, at der er tale om udstyr, der er udlånt til brugeren, og som skal returneres til jobcentrene, når brugerne er færdige på arbejdsmarkedet.